

Działalność Rady Naukowej Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. S. Leszczyckiego PAN w 2010 roku

W ostatnim (w kadencji 2007–2010) roku działalności Rady Naukowej IGiPZ PAN jej pracami kierowało prezydium w składzie: prof. dr hab. Grzegorz Węclawowicz (przewodniczący), prof. dr hab. Jerzy Bański i prof. dr hab. Andrzej Kostrzewski (zastępcy przewodniczącego), dr hab. Barbara Krawczyk (sekretarz) oraz Dyrektor Instytutu i jego zastępca ds. naukowych. W 2010 r. Rada liczyła 34 członków, z których 10 to wybitni specjaliści z zakresu nauk geograficznych i gospodarki przestrzennej spoza IGiPZ PAN (prof. dr hab. R. Bednarek z UMK, prof. dr hab. S. Ciok z UW, prof. dr hab. T. Czyż z UAM, prof. dr hab. B. Domański z UJ, prof. dr hab. R. Domański czł. rzecz. PAN, prof. dr hab. J. Herbich z UGd, prof. dr hab. A.T. Jankowski z UŚ, prof. dr hab. A. Kostrzewski z UAM, prof. dr hab. A. Rosner z IRWiR PAN i prof. dr hab. T. Strykiewicz z UAM).

Ważnym wydarzeniem 2010 roku był wybór przez Zgromadzenie Ogólne PAN prof. dr hab. Piotra Korcellego na członka rzeczywistego PAN oraz nadanie dr. hab. Janowi M. Matuszkiewiczowi tytułu naukowego profesora nauk o Ziemi (nominację otrzymał 26 lutego 2010 r. z rąk Prezydenta RP).

W roku sprawozdawczym odbyło się 5 posiedzeń Rady w dniach: 3 marca, 28 kwietnia, 9 czerwca, 13 października i 8 grudnia. Na posiedzeniach tych:

- prowadzono postępowanie o nadanie tytułu naukowego profesora dr. hab. Zbigniewowi Makiele (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Jarosławiu), które zakończono jednak na etapie wstępnym;
- powołano Zespół ds. postępowania o nadanie dr. hab. Markowi Kupiszewskiemu tytułu naukowego profesora nauk o Ziemi;
- prowadzono postępowanie odwoławcze dr. Grzegorza Żarnowieckiego (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. J. Kochanowskiego w Kielcach) w sprawie niedopuszczenia do kolokwium habilitacyjnego. Decyzją Centralnej Komisji uchwała Rady została uchylona i w dniu 8 grudnia 2010 r. odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. G. Żarnowieckiego, nie zakończone jednak nadaniem stopnia doktora habilitowanego nauk o Ziemi w zakresie geografii. (Recenzentami rozprawy habilitacyjnej pt.: *Związek pomiędzy pokrywą śnieżną a roślinnością na przykładzie Białowieskiego Parku Narodowego* byli: z Rady Naukowej IGiPZ PAN prof. dr hab. Krzysztof Błaziejczyk, spoza Rady: prof. dr hab. Andrzej Górniak, prof. dr hab. Władysław Matuszkiewicz, prof. dr hab. Janina Trepińska);
- powołano Zespół ds. przewodu habilitacyjnego dr. Marka Więckowskiego.

Zakończono 6 przewodów doktorskich nadaniem stopnia doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii oraz wszczęto 7 nowych. Przeprowadzono jedno postępowanie odwoławcze (mgr. Michała Grzegorka – Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Warszawie) od negatywnej decyzji Komisji Doktorskiej.

Ponadto, przyjęto sprawozdanie z działalności Instytutu w 2009 r. oraz plany: badań, współpracy z zagranicą, działalności wydawniczej i finansowy. Zgłoszono do Wydziału VII PAN wnioski o nagrodę im. S. Staszica dla prof. dr. hab. Andrzeja Gawryszewskiego za książkę pt. *Ludność Warszawy w XX wieku* (Monografie IGiPZ PAN, 10, 2009). Wybrano dwóch kandydatów na członków Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów na kadencję 2011–2014. Zostali nimi: prof. dr. hab. Andrzej T. Jankowski – reprezentujący geografię fizyczną i prof. dr. hab. Wiesław Maik – geografię społeczno-ekonomiczną. Wybrano również przedstawiciela do Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Naukowego (został nim prof. dr. hab. Andrzej Kostrzewski). Pozytywnie zaopiniowano 7 wniosków Dyrektora Instytutu dotyczących spraw personalnych (przeniesienia na etaty naukowe) oraz wnioski o utworzenie nowych jednostek organizacyjnych w IGiPZ PAN.

Wiele uwagi poświęcono działalności Studiów Doktoranckich: przyjęto nowy regulamin i program studiów, opiniowano wyniki kolokwium kwalifikacyjnego i wnioski o atestację kolejnych lat studiów 19 studentom oraz rozpatrzono 4 wnioski o ich przedłużenie. Nowym kierownikiem Studiów Doktoranckich został dr hab. J. Solon, prof. IGiPZ PAN.

W 2010 r. stopień doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii otrzymały następujące osoby.

- mgr Konrad Czapiewski (Zakład Przestrzennego Zagospodarowania i Badań Regionalnych); tytuł rozprawy: *Koncepcja obszarów sukcesu społeczno-gospodarczego na wsi i ich rozpoznanie w województwie mazowieckim*; promotor – prof. dr. hab. J. Bański; recenzenci: prof. dr. hab. Bolesław Domański (Rada Naukowa) i prof. dr. hab. Krystian Heffner (Akademia Ekonomiczna Katowice); obrona: 27 kwietnia 2010;
- mgr Rafał Krocak (Studium Doktoranckie, opiekun naukowy i promotor – dr hab. Roman Soja, prof. IGiPZ PAN, Zakład Geomorfologii i Hydrologii Gór i Wyżyn); tytuł: *Geomorfologiczne i hydrologiczne skutki funkcjonowania dróg polnych na Pogórzu Ciężkowickim*; recenzenci: prof. dr. hab. Marek Degórski (Rada Naukowa) i prof. dr. hab. Kazimierz Krzemień (IGiPZ UJ); obrona: 28 kwietnia 2010;
- mgr Łukasz Wiejaczka (Studium Doktoranckie, opiekun naukowy i promotor: doc. dr. hab. Roman Soja, prof. IGiPZ PAN, Zakład Geomorfologii i Hydrologii Gór i Wyżyn); tytuł: *Wpływ zbiornika wodnego „Klimkówka” na abiotyczne elementy środowiska przyrodniczego w dolinie*; recenzenci: dr. hab. Mirosław Błaszczewicz, prof. IGiPZ PAN (Rada Naukowa) i prof. dr. hab. Wojciech Chełmicki (IGiPZ UJ); obrona: 8 czerwca 2010;
- mgr Maria Bednarek-Szczepańska (Zakład Przestrzennego Zagospodarowania i Badań Regionalnych); tytuł: *Rola podmiotów lokalnych w rozwoju turystyki wiejskiej na wybranych obszarach Lubelszczyzny*; promotor: prof. dr. hab. Jerzy Bański; recenzenci: prof. dr. hab. Andrzej Rosner (Rada Naukowa) i dr. hab. Andrzej Świeca, prof. UMCS; obrona: 8 czerwca 2010;
- mgr Anna Bucala (Zakład Geomorfologii i Hydrologii Gór i Wyżyn); tytuł: *Współczesne zmiany środowiska przyrodniczego w Gorcach pod wpływem działalności człowieka (na przykładzie dolin potoków Jaszczce i Jamne)*; promotor: prof. dr. hab. Leszek Starkel; recenzenci: prof. dr. hab. Marek Degórski (Rada Naukowa) i prof. dr. hab. Piotr Migoń (UWr); obrona: 7 grudnia 2010;

– mgr Adam Krupa (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego); tytuł: *Geneza i mechanizm powstawania ozów na Pojezierzu Krajeńskim*; promotor: dr hab. Mirosław Błaszczewicz, prof. IGiPZ PAN; recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Kostrzewski (Rada Naukowa) i prof. dr hab. Tomasz Zieliński (UAM); obrona 7 grudnia 2010 r.

Wszczęte w ubiegłych latach 3 przewody doktorskie (mgr. Marcina Stępniaka, mgr Iwony Józefowicz i mgr. Rafała Wiśniewskiego) są na ukończeniu (powołano recenzentów rozpraw).

W nowych przewodach doktorskich zatwierdzono tytuły rozpraw i powołano promotorów.

– mgr Andrzej Affek (Studia Doktoranckie) – tytuł: *Zmiany struktury własności i użytkowania ziemi na tle uwarunkowań przyrodniczych w ciągu ostatnich 200 lat w zlewni górnego Wiaru*; promotor: dr hab. J. Solon;

– mgr Adam Konieczny (Studia Doktoranckie zaoczne) – tytuł: *Wpływ nowych inwestycji hotelowych na rewitalizację przestrzeni miasta*; promotor: prof. dr hab. G. Węclawowicz;

– mgr inż. Maximilian Mendl (Uniwersytet w Dortmundzie, Wydział Planowania Przestrzennego) – *Transformation of urban space through residential developers in Warsaw in 2000–2009*; prof. dr hab. G. Węclawowicz;

– mgr Wojciech Pomianowski (Pracownia Kartografii i Systemów Informacji Geograficznej IGiPZ PAN) – *Wpływ struktury sieci transportowej na dostępność przestrzenną. Dynamiczne ujęcie grafów*; dr hab. T. Komornicki, prof. IGiPZ PAN;

– mgr Bogusława Przewoźna (Studia Doktoranckie) – *Zmiany właściwości gleb zagłębień bezodpływowych jako efekt denudacji antropogenicznych i procesów erozyjnych*; prof. dr hab. M. Degórski;

– mgr Sandra Słowińska (Studia Doktoranckie zaoczne) – *Mikroklimatyczne uwarunkowania funkcjonowania małych torfowisk i ich otoczenia*; prof. dr hab. K. Błażejczyk;

– mgr Magdalena Jasińska (Studia Doktoranckie) – *Zmiany funkcji terenów poprzemysłowych Bydgoszczy w procesie rewitalizacji*; prof. dr hab. G. Węclawowicz.

W roku sprawozdawczym umorzono 5 przewodów doktorskich na skutek bądź dezaktualizacji tematu pracy, bądź też przypadków losowych uniemożliwiających przygotowanie rozprawy. Na koniec 2010 r. w IGiPZ PAN prowadzi się 25 przewodów doktorskich, z tego 17 w ramach Studiów Doktoranckich.

Ogółem, w czasie kadencji 2007–2010 Rada Naukowa IGiPZ PAN odbyła 20 posiedzeń, na których prowadzono: 6 postępowań o nadanie tytułu naukowego (w tym 4 zakończone nadaniem przez Prezydenta RP tytułu profesora nauk o Ziemi), 8 przewodów habilitacyjnych (w tym 6 ukończonych nadaniem stopnia doktora habilitowanego), 14 osobom nadano stopień doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii, a 22 – wszczęto przewody doktorskie. Pozytywnie zaopiniowano 32 wnioski personalne przedłożone Radzie przez Dyrektora Instytutu.

Barbara Krawczyk
IGiPZ PAN, Warszawa

„Krajobraz a turystyka” – konferencja i warsztaty na Krymie wrzesień 2010 r.

W okresie od 15 do 24 września 2010 r., odbyły się na Ukrainie dwie ważne imprezy naukowe: polsko-ukraińska konferencja pt. „Krajobraz a turystyka. Koncepcja krajobrazu i jej zastosowanie w turystyce” oraz II Warsztaty Geograficzne pt. „Krym – półwysep georóżnorodności”. Imprezy zostały zorganizowane przy udziale wielu instytucji naukowych Polski oraz Ukrainy pod naczelnym patronatem Komitetu Nauk Geograficznych PAN i Instytutu Geografii Akademii Nauk Ukrainy. Bezpośrednim organizatorem z polskiej strony był Zakład Geoeoturystyki Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, a ze strony ukraińskiej Tawrijski Narodowy Uniwersytet imienia W. Wiernackiego w Symferopolu.

Celem Konferencji było omówienie, w szerokim zakresie, zagadnień związanych z krajobrazem i turystyką, prezentacja przez polskich i ukraińskich geografów podejść do problemowych zagadnień turystycznego zagospodarowania krajobrazów, zapoznanie się z metodami badań i wymiana doświadczeń naukowców obu państw w badaniach nad krajobrazem i turystyką. Dyskutowano następujące zagadnienia: krajobraz jako środowisko oddziaływania turystyki, krajobraz „turystyczny”, krajobraz – założenia metodologiczne i metodyczne, krajobraz jako walor turystyczny, krajobraz jako dysponent dóbr turystycznych, krajobraz jako środowisko rozwoju turystyki.

Obrady toczyły się na Uniwersytecie Symferopolskim (w pierwszym dniu Konferencji) oraz w salach Krymskiego Centrum Naukowego (drugiego dnia) – byłego pałacu hrabiego Woroncowa. Ze strony polskiej w spotkaniu uczestniczyło 39 osób, a z ukraińskiej (oraz Rosji, Mołdowy i Kazachstanu) 59. Podsumowując dwa dni obrad i liczne dyskusje, przeprowadzone w kręgu uczestników oraz kierowników geograficznych instytucji obu krajów, przyjęto rezolucję o współpracy pomiędzy geografami Polski i Ukrainy. Zawiera ona następujące deklaracje.

1. Utworzenie międzypaństwowej polsko-ukraińskiej komisji do spraw współpracy w dziedzinie nauk geograficznych. Ze strony polskiej współpracę będzie koordynować grupa robocza pod patronatem Komitetu Nauk Geograficznych PAN, a z ukraińskiej – grupa robocza pod patronatem Instytutu Geografii Akademii Nauk Ukrainy.
2. Wspólne przygotowanie i opublikowanie (jako pokłosia konferencji) dwóch tomów prac – w języku polskim i ukraińskim.
3. Zorganizowanie w lipcu 2012 r. w Polsce następnej dwustronnej konferencji, poświęconej problematyce krajobrazu i turystyki; gospodarzem będzie Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach.
4. Zapewnienie specjalistom obu stron – polskiej oraz ukraińskiej – możliwości publikowania prac geograficznych oraz wyników badań w najwyższej punktowanych czasopiśmie obu krajach.
5. Wspieranie (organizacyjne, finansowe itd.) udziału polskich i ukraińskich naukowców-geografów w badaniach terenowych oraz warsztatach, prowadzonych w Polsce, na Ukrainie i w innych regionach.

6. Prowadzenie wspólnych badań na zasadzie grantowej w ramach wewnętrznych (polskich, ukraińskich) oraz międzynarodowych (europejskich, światowych) projektów, wspólne rozwijanie współczesnych koncepcji naukowych o dużym znaczeniu aplikacyjnym i społecznym (np. geoparków).
7. Stworzenie możliwości wymiany kadr, stażu młodych specjalistów w instytucjach naukowych Polski oraz Ukrainy, krótkoterminowych przyjazdów doświadczonych specjalistów oraz profesorów w celu wygłoszenia zamówionych wykładów.
8. Sprzyjanie wymianie studentów pomiędzy uczelniami obu państw w ramach wewnętrznych i międzynarodowych programów wymiany oraz udziału studentów z obu państw w studenckich praktykach na terytorium Polski i Ukrainy.
9. Podziękowanie dla Tawrijskiego Narodowego Uniwersytetu im. W. Wiernackiego za przygotowanie oraz znakomitą organizację spotkania.

Tuż po Konferencji, następnego dnia (17 września) rozpoczęły się tygodniowe Warsztaty Geograficzne. Ich celem było zapoznanie polskich uczestników z Półwyspem Krymskim – najbardziej wysuniętą na północ czarnomorską enklawą przyrody śródziemnomorskiej. W ramach Warsztatów uczestnicy odbyli tygodniowy objazd Półwyspu, ze zwiedzaniem najbardziej interesujących i spektakularnych pod względem geograficznym miejsc. Zapoznali się z problematyką obszaru – zarówno fizycznogeograficzną, jak i społeczno-ekonomiczną oraz turystyczną. Bazą „wypadową” Warsztatów była nadmorska miejscowość Aluszt, na Południowym Wybrzeżu Krymu (tzw. JuBK).

W kolejnych dniach uczestnicy odwiedzili następujące miejsca.

1. Zachodni Krym Przedgórski (kuestowa budowa gór, kras hipogeniczny, sieć rzeczna i przełomy, krajobraz kulturowy – Swiato-Uspenski klasztor, pałac chanów krymskich w Bachczysaraju – i jego zagospodarowanie turystyczne).
2. Górski kras krymskich *jajł*¹ (urwiste wapienne stoliwa, na 1000–1500 m nad wybrzeżem); masyw Chatyrdag (Góra-Namiet) z różnymi formami krasu powierzchniowego i charakterystyczną roślinnością; jaskinie turystyczne – Marmurowa oraz Emine Bair Chosar – o wspaniałej szacie naciekowej; w drodze dyskusja nt. problemów zagospodarowania przestrzennego obszaru powstałych w wyniku powrotu (po wysiedleniu) krymskich tatarów.
3. Krym Wschodni – Zbiornik Symferopolski (zaopatrzenie w wodę oraz rekreacja mieszkańców Symferopola); słynna galeria obrazów znanego malarza-marynisty Ajwazowskiego w Teodozji; statkiem wokół reliktoowo-wulkanicznego masywu Karadag (Czarna Góra).
4. Krym południowo-zachodni: tzw. Region Sewastopolski z bazą floty czarnomorskiej; znane miejscowości wypoczynkowe Gurzuf, Massandra, Jałta i inne; Nikitski Ogród Botaniczny; widok na Południowe Wybrzeże z bazaltowo-andezytowych lako-litami (w tym Aju Dagiem czyli Górą-Niedźwiedziem), gigantycznymi osuwiskami skalnymi oraz urwiskami *jajł*; wycieczka statkiem wokół przylądka Aja; ruiny starożytnego greckiego miasta Chersonesz w Sewastopolu oraz znana wytwórnia win w Inkermanie.

¹ *Jajła* to miejscowa nazwa pastwisk górskich, rozwiniętych na powierzchni wapiennych masów, powyżej granicy lasu. Co do pochodzenia *jajł* wśród geografów toczy się spór, ponieważ są przesłanki zarówno do naturalnego wyjaśnienia braku lasu na *jajłach* (silne wiatry i zimowe wychłodzenie powierzchni), jak i do objaśnienia łąkowego charakteru krajobrazu oddziaływaniem czynnika antropogenicznego (wypas owiec i kóz).

5. Obiekty kulturowe – pałace i parki Południowego Wybrzeża: pałac cara Mikołaja II w Liwadii, znany m.in. jako miejsce podpisania traktatu jałtańskiego; pałac faworyta Katarzyny II hrabiego Woroncowa w Lupce; wjazd kolejką linową na Aj-Petri (ponad 1100 m npm.) – degustacja tatarskich słodczy i panorama Wielkiej Jałty.
6. Wschodnia część południowego wybrzeża – w stronę Nowego Świata; w drodze dyskusja nt. problematyki geologicznej Morza Czarnego, zagospodarowania pagórkowatej rzeźby obszarów nadmorskich tego rejonu (konieczność zalesienia i tarasowania) oraz katastrofalnych procesów selowych; genueńska twierdza w Sudaku (kwestia datowania osadów w obrębie budowli starożytnych i średniowiecznych), wytwórnia win musujących w Nowym Świecie, założona w XIX wieku przez Golicyna.
7. Krymski Park Narodowy, położony w obrębie kilku masywów górskich, przede wszystkim Aj Petrińskiego: Klasztor Kosmodemianowski, punkt widokowy Altanka Wiatrów).

W czasie Warsztatów zostały nawiązane liczne kontakty naukowe ze specjalistami ukraińskimi, zajmującymi się Krymem i nie tylko. Przedyskutowano również zagadnienia dotyczące geoparków w aspekcie wypracowania wspólnej koncepcji ich organizacji w Polsce i na Ukrainie, i włączenia do europejskiej sieci geoparków. Z polskiej strony w Warsztatach uczestniczyło 37 osób.

Zdaniem autorów sprawozdania, obie wspomniane imprezy należy uznać za bardzo udane. Zapowiada się dalszy rozwój współpracy badaczy polskich ze specjalistami z Ukrainy i krajów sąsiednich. Dwustronna konferencja, połączona z objazdami terenowymi, wydaje się być trafną formą współpracy międzynarodowej oraz pogłębiania wiedzy o regionach geograficznych.

Andrzej Kostrzewski

Instytut Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska UAM, Poznań

Waczesław Andrejczuk

Wydział Nauk o Ziemi, Uniwersytet Śląski, Sosnowiec

Kateryna Pozaczeniuk

Tawryjski Uniwersytet Narodowy, Symferopol

R E C E N Z E N C I

Redaktor Przeglądu Geograficznego uprzejmie dziękuje niżej wymienionym osobom, które w okresie od stycznia do grudnia 2010 r. recenzowały materiały nadesłane do Redakcji.

Stanisław Ciok	Roman Malarz
Maciej Dłużewski	Włodzimierz Margielewski
Michał Dolata	Antoni Marszałek
Bolesław Domański	Piotr Migoń
Radosław Domke	Andrzej Miszczuk
Jan Drwal	Anna Moraczewska
Marek Dutkowski	Tadeusz Niedźwiedź
Piotr Eberhardt	Marek Nowosad
Elżbieta Gorczyca	Elżbieta Orłowska
Krzysztof Grygajtis	Maciej Pietrzak
Jerzy Grzeszczak	Katarzyna Piotrowicz
Krystyna Harasimiuk	Zofia Rączkowska
Sylvia Horska-Schwarz	Wojciech Rączkowski
Dariusz Ilnicki	Andrzej Richling
Antoni Jackowski	Kazimierz Rogoziński
Edyta Jakubowicz	Iwona Sagan
Paweł Jokiel	Barbara Skowera
Stefan Kałuski	Joanna Skupowa
Bogusław Kaszewski	Maciej Smętkowski
Jan Klementowski	Marek Sobczyński
Kazimierz Klimek	Roman Soja
Tomasz Klin	Leszek Starkel
Kazimierz Kłysik	Anna Styszyńska
Tomasz Komornicki	Jan Szupryczyński
Gerard Kosmala	Przemysław Śleszyński
Urszula Kossowska-Cezak	Robert Twardosz
Mariusz Kowalski	Jan Wendt
Krzysztof Kożuchowski	Grzegorz Węclawowicz
Magdalena Kuchcik	Wanda Wilczyńska-Michalik
Józef Kukulak	Krzysztof H. Wojciechowski
Danuta Limanówka	Jacek Wolski
Dawid Madejski	

Informacja dla Autorów

Przegląd Geograficzny publikuje oryginalne prace teoretyczne, metodologiczne i empiryczne (**niebędące typowymi przyczynkami ani wstępnymi wynikami badań, zwłaszcza empirycznych**) z zakresu szeroko pojmowanej problematyki geograficznej i przestrzennego zagospodarowania kraju. Zapraszamy Autorów do współpracy z naszym kwartalnikiem przez nadsyłanie wartościowych artykułów i notatek, materiałów dyskusyjnych, recenzji (w tym oprogramowania geograficznego) oraz sprawozdań. Przestrzeganie poniższych zaleceń formalnych usprawni prace redakcyjne i przyczyni się do szybszej publikacji nadsyłanych materiałów.

Uwagi ogólne. Złożenie przez Autora tekstu do Przeglądu Geograficznego oznacza, że **materiał nie jest przewidziany do druku w innym wydawnictwie**. Prosimy o przysyłanie materiałów w postaci elektronicznej, z powklejanymi rycinami i tabelami, w łatwym do odczytania formacie (Word, ew. PDF, ale wówczas prosimy dane o Autorze zamieszczać na osobnej stronie, a nie tytułowej artykulu) – w postaci, w jakiej zostaną przesłane do recenzji. Można także przesłać tekst w postaci wydruku komputerowego, w trzech egzemplarzach całości, łącznie z rycinami i tabelami. Tekst powinien być napisany zwięźle, ale jasno, w dowolnej wersji edytora MS Word for Windows i mieć następującą objętość: artykuł – 4000–6000 słów, wyjątkowo – jeśli temat tego wymaga – nieco dłuższy; notatka i materiał dyskusyjny – do 4000 słów; recenzja i sprawozdanie – 800–1200 słów. Powyższe objętości obejmują również piśmiennictwo, przypisy, streszczenie angielskie i tabele. Tekst powinien być wydrukowany jednostronnie z podwójną interlinią i szerokimi marginesami. Autorzy-obcokrajowcy proszeni są o nadsyłanie zweryfikowanych tekstów w języku angielskim, gdyż w tym języku będą publikowane ich prace.

Strona tytułowa. Na pierwszej stronie prosimy w kolejności umieścić: tytuł pracy w języku polskim, tytuł w języku angielskim, imię i nazwisko Autora(-ów), afiliację, adres(y), e-mail(e), zarys treści (nie dłuższy niż 100 słów), słowa kluczowe. Nie więcej niż sześć słów kluczowych, podanych w osobnym wierszu, powinno dotyczyć: jedno – tematu, jedno – obszaru, jedno – metody badawczej, oraz trzy inne. Dane Autora(-ów) nie powinny pojawiać się w innym miejscu pracy, gdyż jest ona anonimowo przesyłana do co najmniej dwóch recenzentów.

Tekst nie powinien zawierać wyróżnień ani podkreśleń. Śródtytuły, ograniczone do pierwszego i drugiego rzędu, można zaznaczyć ołówkiem na marginesie. Prosimy o ograniczenie liczby i objętości przypisów do niezbędnego minimum. Przypisy, numerowane kolejno, należy umieścić na osobnej kartce. W tekście opracowania, przy powoływaniu się na piśmiennictwo, należy podawać nazwisko autora oraz rok publikacji, np. (Nowak, 1999; Kowalski, 2000) lub według A. Nowaka (1999), a przy cytowaniu również numer strony, np. według A. Nowaka (1999, s. 5). W powołaniach na więcej prac tego samego autora, które ukazały się w tym samym roku podaje się: (Bunge, 1987a, b). W przypadku wspólnej publikacji dwóch autorów podaje się: (Marshall i Wood, 1995), a trzech i więcej autorów: (Ford i inni, 1996). W wykazie piśmiennictwa, jednakże, należy podać wszystkich autorów. Konieczna jest pełna zgodność nazwisk i roku publikacji w tekście i w wykazie piśmiennictwa.

Piśmiennictwo, ograniczone do literatury cytowanej, w porządku alfabetycznym, zamieszczone na osobnych kartkach, należy opracować bez skrótów, według poniższego wzoru:

• artykuły w czasopismach:

Grobelska H., 1999, *Plejstocen Białorusi*, Przegląd Geograficzny, 71, 4, s. 447–469.

• rozdziały w pracach zbiorowych:

Easton G., 1992, *Industrial network: a review*, [w:] B. Axelsson, G. Easton (red.), *Industrial Networks: A New View of Reality*, Routledge, London-New York, s. 3–27.

• serie wydawnicze:

Kielczewska-Zaleska M., 1956, *O powstawaniu i przeobrażaniu kształtów wsi Pomorza Gdańskiego*, Prace Geograficzne, IG PAN, 5, Warszawa.

- książki, monografie:

Ebdon D., 1995, *Statistics in Geography*, Blackwell, Oxford, 2 wyd.

Kozłowski S. (red.), 1988, *Przemiany środowiska geograficznego Polski*, Ossolineum, Wrocław.

Mały słownik odmiany nazw własnych, 2002, red. A. Ciesłowska, Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków.

- prace niepublikowane:

Szawłowska H., 1990, *Przemiany własnościowe w handlu*, Instytut Rynku Wewnętrznego i Konsumpcji, Warszawa, maszynopis powielony.

W przypadkach wątpliwych (np. Occasional papers) prosimy podawać wszystkie dane bibliograficzne.

Tabele powinny być opracowane podobnie jak w bieżących zeszytach kwartalnika, najlepiej w programach MS Word lub Excel. Każda tabela powinna zawierać zwięzły tytuł (w języku polskim i angielskim) i kolejny numer (u góry) oraz źródło danych (u dołu). Główna tabeli powinna być dwujęzyczna. Prosimy nie stosować edycji ramek, cieniowania wierszy i kolumn, itp.

Ilustracje. Fotografie powinny być wykonane na odpowiednim poziomie technicznym, a mapy – zgodnie z zasadami kartografii. Wykresy, diagramy i mapy, opisane jako ryciny, powinny mieć jednolitą numerację (numery rycin zaznaczone ołówkiem); tytułów nie należy umieszczać na rycinach. Objasnienia fotografii i rycin, w języku polskim i angielskim, powinny być umieszczone na osobnej kartce. Objasnienia legendy map (w jęz. polskim i angielskim) należy zamieścić na mapach, a nie w formie odsyłaczy. Wraz z artykułem lub notatką Autor dostarcza trzy egzemplarze kopii ilustracji, a gotowe do reprodukcji oryginały – dopiero po przyjęciu pracy do druku. Przy planowaniu wielkości rycin należy uwzględnić format kwartalnika (B5) i zmniejszenie ich podczas reprodukcji do podstawy 126 mm. Większe ryciny (na wklejkach) będą zamieszczane jedynie w wyjątkowych przypadkach. Po wykorzystaniu ilustracje zostaną zwrócone Autorowi tylko na specjalne życzenie.

W dołączonych rycinach linie nie powinny być cieńsze niż 0,3 punktu, a symbole i opisy muszą być czytelne także po zmniejszeniu. Preferowane programy to CorelDRAW!, Adobe Illustrator, Photoshop; wykresy mogą być opracowane w MS Excel, a czarno-białe również w MS Word. Ryciny opracowane w innych programach powinny być zapisane w formacie EPS lub TIFF (o rozdzielczości nie mniejszej niż 600 dpi). Prosimy o upewnienie się, czy konwersja nie spowodowała pogorszenia jakości rycin.

Streszczenie. Na osobnej kartce Autor powinien dostarczyć streszczenie w języku angielskim, o ile to możliwe, zweryfikowane przez *native-speakera*. Objętość streszczenia: około 2 strony (1000 słów). Osobno, na końcu tekstu, prosimy dołączyć zarys treści i słowa kluczowe przetłumaczone na język angielski, poprzedzone nazwiskiem Autora i tytułem artykułu – ten fragment potrzebny jest do celów bibliograficznych i należy go zapisać jako osobny plik.

Akceptacja materiału, zapis elektroniczny. Po uzyskaniu pozytywnych recenzji i wprowadzeniu ewentualnych poprawek do artykułu lub notatki, Autor dostarcza ostateczną wersję materiału wraz z oryginałami rycin. W przypadku materiałów dyskusyjnych, recenzji i sprawozdań Autor dostarcza wersję cyfrową równocześnie z wydrukiem. W każdym przypadku wersja drukowana musi być identyczna z zapisem elektronicznym.

Korekta ogranicza się tylko do poprawienia błędów technicznych. Wszelkie zmiany tekstu są kosztowne i dlatego prosimy Autorów o dostarczanie wyłącznie dopracowanych tekstów. Korekta powinna być wykonana i zwrócona do Redakcji niezwłocznie. Jeśli korekta nie zostanie zwrócona w ciągu 8 dni, wówczas wykona ją Redakcja.

Pozostałe uwagi. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji stylistycznej tekstów. W korespondencji z Redakcją prosimy o korzystanie z poczty elektronicznej (e-mail: l.kwiat@twarda.pan.pl). Po wydrukowaniu, Autor otrzymuje bezpłatnie 25 nadbitków artykułu, a po kilka egzemplarzy pozostałych materiałów.

Cena zł 40,-
w tym 5% VAT

Przegląd Geograficzny

Kwartalnik

Warunki prenumeraty poprzez RUCH SA

• Prenumerata krajowa

Wpłaty na prenumeratę przyjmują jednostki kolportażowe RUCH SA właściwe dla miejsca zamieszkania. Termin przyjmowania wpłat na prenumeratę krajową – do 5 dnia miesiąca poprzedzającego okres rozpoczęcia prenumeraty.

W Internecie [http:// www.prenumerata.ruch.com.pl](http://www.prenumerata.ruch.com.pl)

• Prenumerata opłacana w złotych ze zleceniem wysyłki za granicę

Informacji o warunkach prenumeraty i sposobie zamawiania udziela RUCH SA, Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33; telefony: 022 532 87 31, 022 532 87 68; infolinia 0 800 120 029,

wpłaty na konto w banku PEKAO SA IV O. Warszawa,

Nr 68 1240 1053 1111 0000 0443 0494 lub kasa Oddziału.

Dokonując wpłaty za prenumeratę w Banku czy też w Urzędzie Poczтовым należy podać: nazwę naszej firmy, nazwę banku, numer konta, czytelny pełny adres odbiorcy za granicą, okres prenumeraty i rodzaj wysyłki (pocztą lotniczą czy zwykłą). Warunkiem rozpoczęcia wysyłki prenumeraty jest dokonanie wpłaty na nasze konto.

Prenumerata ze zleceniem dostawy za granicę jest o 100% droższa od krajowej.

Terminy wpłat na prenumeratę zagraniczną:

do 20 XI na I kwartał roku następnego

do 20 V na III kwartał roku bieżącego

do 20 II na II kwartał roku bieżącego

do 20 VIII na IV kwartał roku bieżącego

• Dostawa zamówionej prasy następuje w sposób uzgodniony z zamawiającym.

*

Bieżące i poprzednie numery można nabyć w Dziale Wydawnictw IGIPZ PAN, ul. Twarda 51/55, 00-818 Warszawa, e-mail: wydawnictwa.igpz@twarda.pan.pl, a także zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) w: Warszawska Drukarnia Naukowa PAN, 00-656 Warszawa, ul. Śniadeckich 8; tel./fax: dystrybucja@wdnpan.pl; www.publikacje-naukowe.pl

*

RUCH SA fulfills foreign customers' orders, starting from any issue in the calendar year:
tel.: 0 800 120 029, (+4822) 532 87 68, fax: (+4822) 532 87 31, (+4822) 532 87 32.

Our journal is also available through:

Foreign Trade Enterprise ARS POLONA

ul. Obrońców 25, 03-933 Warszawa, Poland

fax (+4822) 509 89 00

Indexed/Abstracted in: Bibliographie Géographique Internationale; Current Geographical Publication – Contents; GEOBASE.

<http://rcin.org.pl>